

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyitléri cikkek stb. intézendők.

Nyitléri cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak területeért 4 krajczár.
Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak.
Ezenkívül minden bejelentésnél 30 krajczár helyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Szekelyföld” című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2 szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Szekelyföld” kiadóhivatala.

Az iskola-épités ügye.

(Ajánlva a t. tanács és képviselőtestület szives figyelmébe.)

Kézdi-Vásárhely, 1891. május 7.

Tizenkét éve, hogy az iskola-épités kérdése felszínen van. Lehet-e ennél nyomatékosabb bizonyíték arra nézve, hogy az eszme megérett a megtestesítésre városunk lakosságának 90%-át közelről érdekli? Lehetne-e felhozni fontosabb argumentumot, mely kézzel foghatóbban érvelne a mellett, hogy ennek az ügynek megoldása közohajtás tárgyát képezi?

Nem hiányzott irányadó körökben a jóindulat — tudom — eddig sem, de gátul

szolgált a város anyagi helyzete. Most azonban — teljes elismerés a t. tanácsnak s fejének a polgármester urnak, ugyszintén a képviselőtestületnek — napról napra közelebb jutunk a megvalósulás örömdetes tényéhez. E körülmény adja kezembe a tollat, hogy e kérdésben elmondjam igénytelen véleményemet.

Az egészségtan s a paedagogia szigorú követelménye, hogy a legegészségesebb, legrazább s lehetőleg csendes helyen legyen az iskolaépület. Hogy miért? . . . megmagyarázam-e? Vagy elég lesz hivatkoznom városunk nagy gyermek-halandóságára s községünk lakossága 3%-ának egészségi tekintetben primitív voltára? Hangsúlyozzam-e, hogy a gyermekek 60—70%-a nélküli otthon a tiszta levegőt s így azoknál az iskolai helyiség üde, tiszta levegője kell hogy az egyensúlyt helyreállítsa?

Ha e követelmények tárgyilagos szemlivel kereszttől nézem a kantai utcában kiszemelt helyiséget, nem tagadhatom el, hogy aggodalmaim vannak; de nem tartom a kérdéses helyiséget egészségi tekintetben megfelelőnek. Tudjuk ugyanis, hogy főleg tavasszal a város különböző részeiben a tél folytán összehalmozódott tisztátalan, miazmatikus anyagokat heteken keresztül épen azon az utcán hordja le a közeli patakba a csatorna vize s a legtöbb esetben a keskeny utcát is teljesen ellepi a folyadék. Ezen kívül a közeli gyár és patak s különféle ipar-

ágak szintén aggodalomra adnak okot, ha a utca keskenységét s szerda és szombaton az élénk és nagy közlekedést figyelmen kívül hagyjuk is. De hát vajjon a célszerűség e helyiség mellett szól-e?

Gondoljunk csak arra a temérdek első osztályos 6 éves leánykára, kiknek a téli, nemes időben, csikorgó hidegben a csernát, hatálykai, szentkatolnai, oroszfalvi utcákból kell kora reggel oda vándorolni, nemde gondolkodóba ejti e körülmény, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy a jelzett helyiséghez a nevezett utcákból csak a piacon át juthatni?

Elismerem, hogy a városnak arra a helyiségre, mely kiszemeltetett, égető szüksége van. De ne építsünk oda leányiskolát. Képezze az a piac egyik alkotó részét, hova a szekereknek heti és országos vásárok alkalmával kelljen levonulni. Hiszen gyakran kell tapasztalnunk, hogy kicsiny piacunkon oly nagy a torlódás, hogy nem képes az ember előbb-előbb hatolni. De a szekerek elvonulása a piacról egészségi és köztisztasági szempontból is nagyon kívánatos.

Tegyük fel azonban, hogy igen szigorúan ítélem meg a kérdéses helyiséget s hogy az kisebb-nagyobb leszámítással mégis megfelelne az iskolához kötött követelményeknek.

Ekkor felvetem azt a kérdést, hogy vajjon csak a leányiskola épitése vált-e elődázhatatlanná?

Ismeretes dolog, hogy a fiúiskola koráb-

A „Szekelyföld” tárczája.

A betyárvilágból.

(Népies beszély.)

Barthalis Jánostól.

(Folytatás.)

Épen a bokrosi majort akarta meglátogatni a betyár csapat. Azonban valami uton módon üszét vette a vármegye ennek a tervnek s egy erős pandurszakaszt küldött oda a rablás meggátolására. Hanem — a mint igen gyakran megtörtént — a fegyveres erő épen akkor érkezett a major védelmére, midőn az földulva s lángokban állott.

Hanem a vármegye katonái nem hagyták anynyiban a dolgot.

A jajveszékelt majoros gazda utmutatása mellett üldözöbe vették a nem régen távozott betyárokat s egy bámulatra méltó támadás után olyan szépen elfogták a vezért, mint valami türjet.

Milyen nagy volt örömük, midőn megtudták, hogy épen a hírhedt barna betyárt kerítették kézre. Rögtön megvasalták a szerencsétlen foglyot s nagy diadallal vitték a vármegye székhelyére. Azaz hogy vitték volna, ha utközben be nem térnek a siróhegyi csárdába — egy kis áldomásra.

Gádori Márton csárdás gazda alig birt szóhoz jutni a nagy meglepetéstől, midőn a szerencsencsárzu barna betyárt keményen megvasalva, az

ivóba tuszkolták pandurjaink, hol sok kíváncsi ember várta a Bokros-majorból hazatérő pandur csapatot.

Senki sem ismerte föl a fogoly haramiát. Rá mertek volna esküdni, hogy magát az eleven ördögöt látják maguk előtt, a ki menten elviszi a rábámulókat.

Csak Pannának dobbant meg a szíve. Valami ismeretlen érzés azt sugta neki, hogy nem az ördög, hanem az ő szerencsétlen vőlegénye került kézre; de hallgatott. Nem árulta el megdöbbenését.

— Oh, hisz ez nem Cseri Bandi! — kiáltá örömmel Márton gazda. — Pedig azt beszélik, hogy a barna betyár nem lehet más, mint ő, a leányom vőlegénye.

E szavakra a fogoly egy kissé elmosolyodott. Nem ismerték meg tehát. Még Márton sem. Mégis ügyes némben az a kömpöczi javasasszony, a ki neki ezt a fekete festéket adta. Na, de ezt meg is szolgálja Marcsa néni, csak kiszabadulhasson a pandurok körmei közül.

Nemsokára utnak indult a fogolyszállító csapat. A déli nap égetően sütött le a végtelen rónaságra. A pandurok amugy dülöngtek lovaikon a bevett bortól. Egy részük pláne előre vágatott a levelényi csárda felé. Majd bevárják ottan az elmaradtakat s addig ki is hűsölik magukat, mert hiába, kutyameleg van olyankor, midőn az embert belülről a bor, kívülről meg a nap hevíti.

Végül csak két pandur kísért Cseri Bandit;

mert valóban ő volt a barna betyár. Az a két száz vitéz is hol előre, hol meg hátra bóbiskolt lován.

Nem félték, hogy elszökik a rab, mert jól meg volt vasalva s nem kormányozhatta lovát.

Mikor már a levelényi tiszai védgát alá érték, a mi foglyunk óvatosan felállt nyergében s a mennyire meglánczott kezei engedték, egy kissé megveregette paripája nyakát s egy elfojtott köhögést hallatott. Még vissza sem ereszkedhetett helyére, midőn hű pejkója egy összerogyott, mintha a nehézség ütötte volna meg.

Szegény Bandi olyan szívrehatóan kezdett könyörögni a panduroknak, hogy segítsék fölemelni a lovát, mivel ő gyalogosan úgy sem bir tovább menni egyik lábába kapott lövés miatt, hogy végre azok engedtek kívánságának s jókat nevetve a betyárparipa gyengeségén, nagynehezen talpra is állították a nyomorult párát. Még azt a szíveséget is megtették Bandinak, hogy levették kezeiről a békót.

Ugy sem bir elmenekülni lovon. Gyalog pedig hiába próbálja, mert könnyen utólerik.

Bandi ráült lovára, de a szegény paripa mindig lépésben vánszorgott, mint a beteg birka, s néha jó messzire elmaradt a panduroktól, máskor meg utólerkte őket.

Ezek a jámbor emberek pedig semmitől sem tartva, csak néha-néha tekintettek a hátuk mögé, hogy elér-e velük a fogoly bandita. Még mulatságosnak találták ezt a dolgot s előre nevettek,

ban istálló volt s a trágyalé annyira mélyen behatolt a talajba, hogy a kigőzölés, főleg esős időben, kiállhatatlan, de egyszersmind egészségtelen is. Ajtóí, ablakai, padozata teljesen rosszak, váróterem, tanszertár nincs, tornatér kiszakítani nem lehet, és hogy iskolakert legyen, arra még csak kilátás sincs. Be is látta ezt a képviselőtestület, midőn a fiúiskola átalakítása végett a tulajdonos vármegyéhez folyamodott. Onnan azonban — tudomásom szerint — az építésre vonatkozólag tagadó válasz érkezett, mivel az állami közigazgatás életbelépésével az illető telek építetéstől az állam tulajdonába megy át.

De tegyük fel, hogy a vármegye átalakította volna a fiúiskolai épületet, úgy is épen az az eset következett volna be, melyre így is — még pedig a közel jövőben — lehet kilátásunk. A felső-népiskolának országszerte polgári iskolákká átváltoztatása elvileg a közoktatási miniszteriumban már kimondott, s a mi felső-népiskolánk átváltoztatása immár rövid idő kérdése nemcsak a felhozott okból, de mivel a Miniszter ur ő Nagyméltósága ezt kilátásba helyezte.

Tekintve tehát, hogy a tényleg már megnyitott műasztalosság berendezése és a polgári iskola népessége több termet, nagyobb tért követel, mint a mennyivel jelenleg a felső-népiskola rendelkezik, a községi fiúiskola négy termét feltétlenül el fogják venni s akkor újból beáll amaz eset, hogy a városnak fiúiskoláról kell gondoskodni.

Most kell a gordiusi csomót megoldani. Inkább egy pár évig még úgy a hogy lehet kinlódjunk, csak akkor csináljunk egész munkát.

A kantai utcában kiszemelt helyiség azonban, ha egyéb tekintetben ütné is a mértéket, nem lenne elég tágas. 500 gyermeknek nagy épület és nagy udvar kell. Erre városunkban csak egy telek alkalmas: a Cserey-féle jószág hátsó része, mely az Iskola-utczától a Báthory-utczáig nyúlik. Ezen telken egyesíteni lehet azon követelményeket, melyek az iskola-építés kérdéséhez fűződnek. Egészséges, száraz, tágas. Sokfelőlről meg-

hogy milyen jó napot esinálnak majd társaiknak, midőn azok előtt el fogják mesélni ezt a jelenetet.

Az ut egy helyen a töltésre kanyarodott föl. A pandurok már fölkozogtak a tetejére s ott megállapodtak azzal a szándékkal, hogy most bevárják a betyárt s maguk előtt fogják terelni Leve-lényig.

Hanem a mint meglátta a fogoly, hogy kísérei a töltés tetején vannak, elikkantotta magát, s hát mire a vármegye katonái magukhoz tértek volna bámulatukból, az eddig lassan poroszkáló paripa gyorsan megfordult s mint a villám tünt el a csontosparti nádasok tömegeiben.

A barna betyár szerencsésen megugrott. Dresz-szírozott lova mentette meg.

Annak ugyan bottal üthették a nyomát.

Önként érthető, hogy a felsült pandurok agyonhallgatták a vármegye urai előtt az egész esetet.

Egy kellemes, holdvilágos nyári estén, épen két évvel a fentiek után, egy magános ember közeledett a betyárok buvhelye felé.

A mint az őrszemen álló haramiak megpillantották a rejtelmes utast, fegyverhez nyultak s a következő perczben tizenkét puskacsó irányult éji vándorunkra.

— Ki az? — kiáltott rá egyik bandita. — Szólj, mert különben halál fia vagy!

— Én vagyok, Gorza Dani, a tömörkényi pusztáról. Vezéreteket keresem, mert fontos hírt hozok számára — felelt a megszólított.

rá utazs s így egy utcától sincs nagyon távol. Közel, mert egy épületben, lenne a két iskola, s mégis külön külön udvarral. Középen egy kerítés válaszfalat képezne; a leányok az Iskola-utczán, a fiúk a Báthory-utczán mennének haza. Tornatér s iskolakert is berendezhető volna.

De takarékosági szempontból sem volna megvetendő e terv. Ugyanis a két iskola egy épületben való elhelyezése, hitem szerint, 5—6 ezer forintnál több költségemlakedést nem okozna. Ha pedig ma építünk leányiskolát s holnap-holnapután építeni kell fiúiskolát, az újból 25—30 ezer frtba kerülne.

Elmondtam e kérdésben véleményemet, mert a népoktatástígy fontossága kötelességemmé tette. Bár illetékes helyen olyan figyelemben részesülne, mint a milyen jó indulat vezérelte tollamat!

Aurora.

A hivatalos lap a következő kir. kéziratot közli: „A belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnök előterjesztésére gróf Bethlen Gábort, Kis- és Nagyküküllő vármegyék főispáni állásától, hű és buzgó szolgálatai elismerése mellett, saját kérelmére felmentem. Kelt Bécsben, 1891. évi április hó 27-én. Ferencz József, s. k. Gr. Szapáry Gyula, s. k.

A függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság Bécsben, 1891. évi május hó 4-én napján tartott 44-ik ülésében az államjegyek forgalmi összejét 1891. évi április hó végével következőnek találta: A bizottság saját följegyzései alapján a tulajdonképeni államjegyek összege: 1 forintokban 76,742,347 frt, 5 forintosokban 129 millió 430,635 frt, 50 forintosokban 147,143,600 frt. Összesen 352,516,582 frt. A közös pénzügyminiszterium hivatalos közlése szerint, a sóbanyakra bekebelezett és forgalomban levő zálogjegyek összege: 58,677,650 frt. Összesen 411,994,232 frt.

Háromszékvármegye közig. bizottságának májushavi üléséből.

Potsa József főispán a gyűlést megnyitja és tudatja, hogy alispán távollétében Szentiványi Miklós m. főjegyző fogja a vonatkozó ügyeket előadni.

Szentiványi Miklós főjegyző jelenti, hogy a közigazgatás menete április hónapban rendes volt.

A vármegyei tisztiakar teljes létszámban volt. Szabagságidőt egy tisztviselő sem élvezett.

Nemsokára a barna betyár előtt állott. De mivel szeimeit bekötötték volt az élbe küldött legények, nem láthatta azt az embert, kinek a siró-hegyi csárdából olyan szomorú hírt hozott, melytől még a legkeményebb szívűnek is meg kellett rendülni.

Egy alányomott tompa hang tudatá vele, hogy a vezér kész meghallgatni őt.

— A kapitány előtt állok e? — kérde Dani, ki azt hitte, hogy az őrszemre állított szegénylegények vele csak tréfát akarnak űzni.

— Beszélhetsz. Ez az én birodalmam itt. A vezér én vagyok — szólott újra a tompa hang tulajdonosa.

— Ha te vagy Cseri Bandi, kit barna betyár néven ismer a vármegye, — kezdé remegő hangon a jött utas — úgy tud meg, hogy szép menyasszonyodat nemsokára oltárhoz vezetí Barna Pista, a legnagyobb ellenséged. Azért, ha még szereted azt az áldott teremest, akadályozd meg az esküvőt, de gyorsan ám, mert négy hét alatt meglesz az esküvő s te aztán úgy eselsz Pannától, mintha eltemették volna.

A vezérnek még csak arcizma sem rándult meg e szavakra. Pedig olyan óriási fájdalom dult szívében, midőn e kegyetlen hírt meghallotta, aogy majd leszédült lábairól; de hogy el ne árulja gyengeségét, azt kérdezte a gyászhiroktól:

— És Panna beleegyezett a házasságba?

— Ugy látszik, hogy még ő siettetí a legjobban. Nem is csoda, hiszen a Pista gyerek nagyon tele

Iktatóra érkezett 1412 drb, elintéztetett 1212 darab.

Egy éves utlevél kiadatott 301 drb, 15 napos utazási igazolvány kiadatott 508 drb.

A vármegyei pénztár megvizsgálatván, rendben találtatott.

Tűzeset a beérkezett jelentések szerint 7 volt, ezek közül 3 gyújtogatás és 4 ismeretlenül keletkezettnek jelentetett. Az összes kár értéke 13.547 frt, melyből 2413 forint biztosítva volt.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentése szerint gyámság és gondnokság alatt volt összesen 10 ezer 247 személy, ebből felszabadult 20 személy, a hó végével gyámság alatt maradt 10227 személy.

A háromszékvármegyei összesített gyámpénztárnak volt az összes bevétel 14.402 frt 29 kr, ebből kiadatott 6785 frt 29 kr, melyet a bevételből levonva, 7617 frt készpénz jött át május hóra.

Az ügyforgalmat illetőleg a múlt havi áthozattalal iktatóra érkezett 1315 ügyszám, ebből elintéztetett 735 ügyszám.

A központi közigazgatáshoz előléptetett Gelei András helyébe kinevezett díjnok Bíró Béla állását április 7-én foglalta el.

Dr. Kovács Gyula kir. alügyész előadja, hogy a kézdi-vásárhelyi kir. törvényszéki, valamint a megye területén lévő kir. járásbíróági fogházakban a múlt április hó utolsó napján le volt tartóztatva összesen 52 elítélt és 10 vizsgálati fogoly, együtt 62, ezek között 48 férfi, 14 nő.

Időközben megfordult még az említett fogházakban 25 egyén.

Bűnvádi jelentés beérkezett 41, ezek közül 1 gyilkosság és 1 szándékos emberölés büntette miatt.

Törvényszéki bonczolás három esetben volt.

Rehák Ödön kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy az általános iktatóra jött összesen 5178 drb, ebből elintéztetett 3594 drb, maradt hátralék 1584 drb.

Az italmérési jog kártalanítási munkálatának állásáról szóló kimutatást oly megjegyzéssel terjeszti fel, hogy a nagyméltóságu m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó 361 20423. számú rendelete folytán újabb elbírálás végett felterjesztett II-od fokú elutasított kártalanítási igénybejelentési kérésekre nézve még semmi magasabb intézkedés nem történt.

A tőkeamat- és járadék-adó, valamint a IV. oszt. kereseti adó befejeztetett s a lajstromok az adó-főkönyvekbe és az adózók kis könyvecskeibe beírásra kiadattak, az általános jövedelmi-pótadólajstromok több községből sürgetés daczára sem érkezvén be, ezek jegyzői fejenként 5—5 frt bírsággal megbüntettetnek.

beszélte a füleit. Folytonosan Bandit, a barna betyárt gyalazza a szegény lány előtt, hogy hát ilyen meg amolyan rablógyilkos az ő régi vőlegénye, kit maholnap kéze kerít a vármegye s a kibben egy gyönyörűséges firmát fog nyerni az akasztófa; és még tudja Isten micsoda rágalmakkal tetézi azt az embert, a kitől pedig fél, de anyyira retteg, hogy még a pusztá nevével sem szeretné találkozni.

Máskor meg azt mondja Pannának, hogy téged -- ha valóban te vagy Cseri Bandi, a kívül én most beszélek -- valamelyik pusztán, ha jól emlékszem, a kíséri majornál, agyonlöttek a pandurok, s az, a ki most barna betyár néven rémitgeti a vidéket, csak egy czimborád, egy új rablókapitány.

— Hat te hogy akadtál a nyomunkba, mikor csak a madár tudja s az sem mindegyik, hogy a mi tanyánk melyik részén fekszik a világnak? — kérde a hirodótól Bandi, más irányt akarva adni a kifogyhatlan közléseknek.

— Napok óta kódorgok a pusztákon. Összejáratam minden nádat, hogy nyomotokra akadjak. Tudod, ismerem én a nádasok titokteljes útjait a vízi rővények ringó leveleiről s nem félttem, hogy a nádasok tündére leránt magához oda, abba a hideg sirba... Hej, ha a pandurok is olyan merészek volnának, mint én, ti sem uralkodnátok itt a csengelei pusztá kellős közepén.

(Folytatása következik.)

Ideiglenes házadómentesség 4 félnek megengedtetett, fizetési halasztás 6 félnek engedélyezett.

Végül a folyó évi április havi befizetési eredményt kitüntető sommás kimutatást felterjeszti. Ezen kimutatásból kivehető, hogy a folyó évi április hónap alatt 95.459 frt 41¹/₂ kr, míg a múlt 1890. év hasonló hónapban 93.464 frt 26 kr folyván be, a múlt év hasonló időszakában elért befizetési eredményével szemben a múlt évi április hónap 1895 frt 15¹/₂ kr-rel több folyt be.

Gyárfás Győző kir. mérnök jelenti, hogy: A közlekedés akadálytalan volt, kivéve, hogy a sepsi-szentgyörgy-réty-kovácsnói útvonalon a 16 km. szakaszon felfakadó talajviz következtében az utat súlyos szelvényes szenvedett. A támadt súlyos szelvényes szivárgó-kőhányással való helyreállítása iránt intézkedés történt.

A tervezések nagy tömege a hivatal személyzetét folytonosan elfoglalva tartotta, nevezetesen a hidtervezések mellett a kézdi-vásárhelyi honvédségi lakatnyához, a bodza-krásznai új vámtelephez, a bodzaszoroszi pénzügyőrségi lakhoz vannak készülébe a tervezések. A kézdi-vásárhelyi kir. törvényszék helyiségein a javítási munkák szintén felvették.

A háromszéki helyi érdekű vasút építésének előhaladásával a vasúti állomásokhoz vezető közúti kiépítési módokat tárgyalattak, „Kökös” megállóhely, „Uzon” állomás, „Kilyén” megállóhely, „Eresztevény” állomás, „Nagyborosnyó” állomás hozzávezető utaira, helyszíni tárgyalásokon. „Sepsi-Szentgyörgy” állomás hozzávezető két közútjára a tervezet és a költségvetés, jóváhagyás és a kivitel készítésének elrendelése végett, jelen ülésben kerül tárgyalásra.

Réty község kérésére és Nagyborosnyó nagyközség hasonló tárgyú felterjesztése folytán az említett község határát metsző vasút-szakaszokon, az utatjárók és párhuzamos utakra, a birtokviszonyok következtében szükséges módosítás tárgyában, a vármegyei főjegyző ur elnöklété mellett, az összes érdekelt jelenlétében helyszíni tárgyalás tartatott, s a módosítások jegyzőkönyvileg megállapítottak, az ügyek a folyó ülésben terjesztetnek elő véleményezés és nagyméltóságu kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz való felterjesztés végett. Több község hasonló tárgyú kérése fog meg az ülés rendjén határozat elé kerülni. Réty község azon kérése, hogy a tényleg nagy részben rétyi területre eső „Eresztevény” néven engedélyezett vasúti állomás „Réty-Eresztevény” elnevezést nyerjen, a bejáró bizottság által pártolva terjesztetik elő. A Torjapatak szabályozása tárgyában főispán ur ő méltósága mint kormánybiztos elnöklété alatt Kézdi-Vásárhelyen és Altorján tartott értekezleteken a hivatal kiküldötte rendelkezése folytán részt vett.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelentése szerint az általános közegészségi állapot kielégítőnek mondható.

A folyó ügyek közül megemlítjük, hogy Br. Szentkereszt Zsigmond és Ferencz, Zathureczky Gyula és társai s Horn Dávid és társai kérésére a zágoni erdőkön át engedélyezett szállításhoz sineken való eszközölhetése, illetőleg az e célra engedélyezett utak sinekre való berendezhetése tárgyában a miniszteriumhoz pártoló felterjesztés történt.

VIDÉK.

Kovácsna, 1891. május 5.

(Kovácsnai fürdők és gyógyvizek.)

A kovácsnai fürdő-résztulajtnárság felügyelőbizottsága az igazgatóság által előterjesztett évi számadásokat és mérleget, egy a nyereség felosztására vonatkozó javaslatot és jelentést május 3-án délelőtt megvizsgálta.

Ugyanaz nap délután a nagy választmány tartotta meg rendes félévi közgyűlését és az igazgatóság előterjesztése és javaslata alapján megállapította: a fürdőrendszer szabályait, a fürdési díjakat, ásványvizek eladási árát, a gyógy- és zenedíjt; megválasztotta fürdőorvosnak dr. Zentai Dávid járási orvost; megállapította továbbá a fürdővendégektől szedhető díjakat, az épületek, illetve lakások bérét; felülvizsgálta az igazgatóság által

előterjesztett építési és szelvényes terveket, valamint az igazgatóság évi jelentését is stb.

Az 1891. május 19-én tartandó évi közgyűlésre a résztvevők oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetén a köztan által aláírt meghatalmazással ellátott más résztvevő taggal is képviseltethetik magukat.

A résztvevőjeket kiosztása fölött a közgyűlés fog határozni.

Az igazgatóságnak eddigi eljárása kezességét nyújtva az új intézet életrevalósága iránt, a még hátrálékban levő részvénydíjakat szívesen és jó reménységgel fizethetik be a késedelmi kamattal együtt az illető hátrálékosok.

Ezen ezért felkértek a tisztelt hátrálékosok, hogy ebbeli kötelezettségüknek sietve tegyenek eleget; mert hiszen nagyon fűcsán venné ki magát, hogy valaki osztalékot kapjon az évi nyeregségből a még be nem fizetett tőkéje után.

Csia György,
vezérigazgató.

Különfélék.

— Távozó bíró. Gyalokay Sándor kir. aljárásbíró a nagyváradi táblához nevezetve ki tanácsjegyzőnek, e hó elején távozott Kovásznáról. Gyalokayt mint bírót, mint embert sokan szerették s távozását veszteségnek tartják úgy a társadalmi életben, mint a judikaturában. A kovásznai járásbírói szék az ottani előkelőbb férfiak kedélyes bucsuvacsorát rendeztek tiszteletére, melyen a legtöbb poharat a közéletben állt távozó bíróról itatták.

— Színészet. Egy Kálmán színtársulata áldozócsütörtökre kezdte meg „Nani”-val előadásait. Közönség — mint általában az első előadásoknál minálunk divat — meglehetősen gyér számmal jelentkezett, azonban kezdetnek ez is megjárja. Aztán a mi közönségünk lassan szokott felmelegedni, de azért sohasem szokta az ő társulatát cserben hagyni. Lesz még alkalmunk a társulat működéséről bővebben szólni s most csak általánosságban annyit kívánunk megjegyezni, hogy a bemutatott előadás — leltive egyes szereplők szeretlen túlzásait — elég jól sikerült. Hogy egymás szokásait jó előre kiismerhessük, ki kell nyilatkoztatnunk, hogy a mi közönségünk természete semmiféle izetlen túlzásokat be nem fogad. A szereplők igyekezetét megbecsüli, de az izetlenségektől elfordul; azért éppen a szereplők érdeke a helyes közéletet mindig megtartani, s így mindig szent lesz a békesség! Az eddig látottakból kifejezhetjük azon meggyőződésünket, hogy Egy ur társulata kitűnő s minden tekintetben meg fog felelni közönségünk igényeinek, attól meg egyáltalában nem tartunk, hogy a kívánt pártfogás elmarad. O.

— A kir. táblák e hó 5-én alakultak meg ország-szerte. Az országnak egyszerre tíz nagy városából hozza szokatlanul fényes, ritka ünnepségek híre a táviró. Pécs, Kassa, Nagyvárad, Pozsony, Kolozsvár, Debreczen, Győr, Temesvár és Szeged ünnepet ültek az új tábla öröme. Lobogóval díszített ház-sorok, tisztelgések, bankettek jelezték az ünnep városok örömeit a fölött, hogy régi vágyuk beteljesült s falaik közt megtartották alakuló gyűléseiket az újonnan szervezett királyi táblák, a melyekért szívesen hoztak nagy ajándékokat. Maros-Vásárhely is ünnepet ült az új tábla öröme, noha kir. táblája eddig is volt, a mainál nagyobb, kiterjedtebb.

— A csiki székel vasút ügye egy lépést haladni látszik újból a megvalósulás felé. Kereskedelmi miniszter ur ugyanis elvben elfogadta a napokban érkezett leiratával Csikmegye törvényhatósági bizottsága által ez évi április 19-én tartott gyűléséből felterjesztett azon pótköltségvetést, melynek szükségleti rovataiba vasútépítési célra 50 évig 20,000 forint évenkénti államsegély fölvetetett, végleges elhatározását miniszter ur nagyméltósága akkorra tartván fenn, midőn a kiegészítés végett visszaadott 1891—92. évi általános közmunka-költségvetés újból felterjesztve lesz, mi már meg is történt.

— A vizaknai pap. Szombaton, május 2-án Vizaknán papválasztás volt. Szavazattöbbséggel, nagy lelkesedés között Borbáth Pál választott meg ev. ref. pappá. A kitűnő egyházi szónok elébb Dálnokban (Háromszékvármegye) volt pap, azután Csik-Szeredében körlelkész, honnan a vizaknaiak bizalma hívta el most. A választás szerencsés s egyházközség és lelkes megérdemelt eredményt ért el az új választás által.

— Nagy szerencsétlenség történt Hosszufalu határán. A múlt héten ugyanis négy csángó gazdát a hosszufalusi határban egy hegy leomlása következtében a föld maga alá temetett. A szerencsétlen emberek hulláit csak rengeteg munka után sikerült kiásni és nagy részvét mellett temették el.

— Népszámlálás. A napokban tették közzé Bécs városának hivatalos és teljes népszámlálási eredményét. Ezek szerint a bécsi lakott házak száma 28,376. a lakatlanoké 946. A lakosok száma: 661 ezer 951 férfi és 702,597 nő. Nemzetiségek szerint: 1.146,568 német, 63,634 cseh, morva és tót, 2005 lengyel, 115,133 magyar, 1955 más nemzetiségű. — Franciaország fővárosát, Párist, a legutóbbi népszámlálás szerint 2,422,960 ember lakja. Az 1886-iki népszámlálás 2,260,945 lakosról adott számot s így 5 év alatt 162,025 lélekkel szaporodott Páris lakossága.

— Szerbiába nem kell utlevél. A belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, mely hivatalosan is konstatalja, hogy Szerbiába nem kell többé utlevél. Egyszersmind azonban megjelözi a rendelet, hogy mindig jó, ha az utasok ellátják magukat igazoló iratokkal, nehogy esetleg mint gyanúsaknak látszó emberek zaklatásoknak lehessenek kitéve.

— A népszámlálás Szerbiában. Szerbiában most fejezték be a népszámlálást. A szerb királyság területén van ez idő szerint 1290 község, 336,746 ház és 2,166,551 lakos. Az utóbbi 6 év alatt oly nagymérvű volt a bevándorlás, hogy a lakosok száma 264 ezerrel szaporodott. Belgrádnak 1864-ben 35 ezer, most 54,458 lakosa van.

— A lengyel alkotmány ünnepe. 1791. május 3-ka a lengyel nép történetében örökre emlékeztetés marad. Ugyanis ezen a napon állapította meg a Varsóban összegyűlt országgyűlés az új alkotmányt, s a király is megesküdött rá. Addig csak nemesekből álló parlament uralkodott Lengyelország felett: a május 3-iki alkotmány törvényes hatalmat biztosított minden rend számára, s a polgárságot is bevonta a parlamentbe. Bár a hozzá fűzött remények megsemmisültek, mert rá két évre Lengyelországot másodszor is felosztották, s örökre eltűnt Európa földabroszárol: a lengyelek büszké ez alkotmányra, s ezért századik évfordulóját is kegyelettel ülik meg mindenfelé, a merre még szabad lengyelek laknak. Az ünnepélyről egy krakói távirat a következőket jelenti: Az 1791. május 3-iki lengyel alkotmány száz éves jubileuma alkalmából ma a székesegyházban ünnepies istentisztelet volt, melyet Dunajewski bíboros püspök celebreált. Jelen voltak az istentiszteleten a városi tanács és az összes ipartestületek zászlóikkal. Sok ház fel van lobogozva, tulnyomórészt Krakó város színeit viselő lobogókkal. Ma este a tornaegyesület termében hangverseny volt.

265-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára Kökösn telt szíves adakozásokról.

N. N. 2 kr. Szakács András 3 kr. Zsigmond Gábor, Zsigmond György 4—4 kr. György János, Sós János 5—5 kr. Nagy Ferencz, Bartha Bálint, Molnár József, Györgybiro Dániel, Albe Samu, Propper Bernát, Veres István, Kis István 10—10 kr. Bartha Józsefné, Kilyén József 20—20 kr. Nagy György, Pungor György, N. Ferencz, Sükösi Bálint, Zsigmond László, Málnási Ferencz, Reznek István, Nagy Imre 1—1 l. roz.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevelésére kifejezett hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhely, 1891. május 6.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
elnök.
Székely Málvin,
jegyző.

Szerkesztői izenet.

B. Gy.-Fehérvár. Az a cikk nem tartalmaz semmi olyant, mely őnt vagy valamely felekezetet sértene. Nem akarunk e jámbor kérdésből felekezeti harcot csinálni. Sz. ur tényeket hoz fel és azt tényekkel kell megcáfolni és pedig annak, a kit illet. Idegen beavatkozásnak tén nem engedünk, annál kevésbé olyannak, melynek hangja nélkülözzi a hírlapi tisztességet és s mely első sorban annak iróját sújtja. — Többi dolgozatát közölni fogjuk.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos

Ifj. Dobay János.

Hirdetések.

Hol a legszebb és legtöbb butor

4—10.

Brassóban?

PAPP FERENCZ

nagy butorraktárban

kapu-utcza 49. sz. a.

Gyönyörű minták magánnevőknek ingyen és bérmentve. Még eddig nem létezett mintakönyvek szabók részére bérmentetlenül és csak 20 frt betét mellett, mely megrendelések tétele után leszámításba vétetik.

Öltönyökhöz való szövetek.

A magas klórus részére peruvia és dosking, es. és kir. hivatalnok-egyenruhákhoz előírás szerinti szövetek, ugyyszintén veteránok, tűzoltók és tornászok részére, li-vrékhez, billiard és játékasztalokhoz posztók, vadászkabátokhoz loden, vizmentes is, mosószövetek, utazó-plaidek 4-14 frtig stb. A ki olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjú posztóárukat és nem olcsó rongyokat akar vásárolni, melyek minden oldalról ajánlatnak és alig érik meg a szabódíjat, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünnben

legnagyobb posztóraktár Ausztria-Magyarországon.

Fél millió frt értékű állandó raktáram és világ-üzletemmel magától értetődik, hogy sok maradék van; minden okosan gondolkozó embernek be kell látnia, hogy ily kis maradék és couponokból mintát küldeni nem lehet, mintán néhány száz minta-megrendelés után semmi sem maradna és merő szédélges, ha posztócégek mindennek daczára maradék- és coupon-mintákat hirdetnek és ily esetekben a minták egész darabokból és nem maradékokból vannak levágva; az ily eljárás szándéka világosak.

Maradékok, melyek meg nem felelnek, becsereáltatnak vagy a pénz visszaküldetik. A szín, hosszúság, ár a maradékok megrendelésénél megjelölendő.

Szétküldés utánvét mellett, 10 frton felül bérmentve.

Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz (12-20) és francia nyelven.

Értesítés.

A Kézdivásárhelyi Kisegítő Takarékpénztár Részvénytársaság értesíti a t. betevő teleket arról, hogy f. év július hó 1-ső napjától kezdve betétek után minden levonás nélkül 5° kamatot fizet.

Kézdi-Vásárhely, 1891. május hó 4-én.

1-3

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNY.

Kovácsnán, a vajnaalvi részen, a fürdő-részvénytársaság tulajdonát képező br. Apor-féle telken több szobával és rágas ebédlővel ellátott vendéglő, jelen fürdő-idényre, főzéshez jól értő vendéglősnek bérbe fogadatni.

Bérelni óhajtó vendéglősök ebbeli nyilatkozatukat f. hó végéig adják be igazgatóságunkhoz, hol addig is tudomás szerezhető a bérlet feltételeiről.

Kovácsnán, 1891. május 5-én.

1-3

Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1890. október 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1890. október 1-től.

A l l o m á s o k				Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k				Vegyes vona	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)						Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk. ind.)			10.32 10.42	3.13 3.18	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)			4 — 4.70	10.32 10.50	2 43	Tővis (vendéglő, elágazás Ara' felé)	(érk. ind.)			12.23 1.23	4.36 5.06	
Botfalva	"			4.44	11.04		Nagy-Enyed	"			1.50	5.24	7.58
Földvár	"			5.04	11.18		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk. ind.)			2.36 2.46	5.57 6.08	8.41
Mogyorós	"			5.10	11.30		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)			3.23 3.33	6.36 6.42	
Apáca	"			5.40	11.45		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)			5.28 6.05	8.10 8.30	10.48
Kőpecz	"			5.47	11.51		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)			10.41 11.06	12.41 1.09	2.08
Ágostonfalva	"			6.06	12.06		Budapest	(érk.)			6.35	8.15	7.15
Alsó-Rákos	"			6.35	12.27		A ☐ foglalt számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 47 perczig számított éjjeli időt jelentik.						
Homoród	"			6.54	12.39								
Kacsa	"			7.17	12.56								
Bene	"			7.39	1 12								
Erked	"			8.11	1.34								
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"			8.38	1.49								
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)			8.47	1.59								
Medgyes	(ind.)			10.10	2.59								

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul éjjel 5 óra 30 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 33 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasút.

Héjasfalva	indul délélőtt 12.—	Székely-Udvarhely	indul délután 2.45
Székely-Keresztur	12.31	Bögöz	3.15
Nagy Galambfalva	1.05	Nagy-Galambfalva	3.41
Bögöz	1.21	Székely-Keresztur	4.18
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 1.50	Héjasfalva	érkezik este 4.50

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.